

Centrul de zi pentru SM din Europa Centrală la Oradea

25 de ani de la înființare

În acest an se împlinesc 25 de ani de la înființarea primului Centru de zi pentru SM din Europa Centrală la Oradea. Evenimentul a fost marcat săptămâna trecută, la sediul din strada Buzăului.

Centrul de zi pentru persoanele cu Scleroză Multiplă din Oradea era, pe 1 aprilie 1994, când a fost înființat, primul și singurul centru complex de acest gen din Europa Centrală și de Est.

„Sărbătorim un sfert de secol de la începerea efectivă a serviciilor de asistare a persoanelor cu SM prin Centrul de zi SM Oradea, un vis devenit realitate, primul și singurul de acest fel din Europa Centrală și de Est la acea vreme”, a spus, în deschiderea manifestării, prof. univ. emerit dr. Petru Mihancea, cofondator al Centrului alături de Marcel Morar.

„În decurs de 25 de ani, am avut succese, dar și necazuri, am avut și 20 de decese”, a mai spus doctorul Mihancea, care i-a rugat pe toți cei prezenți să țină un moment de reculegere pentru cei 20 de bihoreni răpuși de această boală cumplită.

Centrul de zi pentru SM și-a început activitatea într-o clădire care a fost reconstruită prin contribuția soților Rosa și Douglas Drown, din Insula Mann (prezenți la eveniment), care au strâns donații de 22.000 de lire sterline. După 19 ani, printr-un proiect cu fonduri europene, derulat de Primăria Oradea, clădirea a fost reabilitată total și extinsă cu un etaj.

Un sfert de secol dedicat asistenței persoanelor cu SM în Oradea

„Înarmat cu toate cunoștințele clinice și de management în SM, am înființat atunci, împreună cu domnul Marcel Morar, prima asociație de SM din țară. Ulterior, aceasta se transformă în Fundația SM România, cu ajutorul nemijlocit al familiei Rosa și Douglas Drown, din Insula Mann, care este alături de noi și azi în tot ceea ce întreprindem pentru bolnavii cu SM”, a menționat neurologul.

La Centrul de zi SM din Oradea se oferă servicii medicale - masaj, drenaj limfatic, kinezoterapie și ergoterapie, dar și de asistență socială, prin specialiști în psihologie și psihiatrie. O dată pe săptămână, se acordă și consultații urologice.

„Președintele Asociației de Scleroză Multiplă din Româ-

nia este părintele Laurențiu Lazăr, un om foarte activ, care, în fiecare an, în luna septembrie, cu toate fundațiile din țară, organizează aici, la Oradea, așa-numitele seminarii de scleroză multiplă, unde medici neurologi, profesori universitari din toată țara vin și expun noutățile din acest domeniu. În județul Bihor, fără munca de voluntariat a grupului de medici condus de dna dr. Monica Sabău, acești bolnavi cu SM nu ar beneficia de tratamentul la zi în această boală. De asemenea, în Societatea SM lucrează ca voluntari kinezoterapeuți, psihoterapeuți etc.”, a declarat pentru CRISANA doctorul Mihancea.

Potrivit acestuia, SM este în frecvența cea mai mare în județul Bihor pe cele două ver-

sante ale Munților Bihorului. Aceasta nu datorită globalizării și migrației, ci datorită prezenței în subsolul acestor munți a bauxitei, din care se extrage aluminiul, care s-a demonstrat că este răspunzător de unele boli neurologice, printre care SM și boala Alzheimer.

„Nu vreau să vă sperii, dar prezența în subsolul acestor munți a unor zăcăminte de bauxită, din care se extrage aluminiul, s-a demonstrat că este răspunzătoare de unele boli neurologice”, a atenționat neurologul.

În prezent, în Oradea, sunt aproximativ 120 de bolnavi cu scleroză multiplă, în județ, aproximativ 340, iar la nivel național, 7-8.000 de persoane afectate de această boală.

■ Loredana IONAȘ

Avocatul Crișanei

Administrarea probei cu martori în procesul civil. Legislație

Odată stabilite condițiile generale de admisibilitate a probelor în cadrul procesului civil, fapt care l-am făcut prin intermediul articolului de săptămâna trecută, în cele ce urmează ne vom apleca atenția asupra unor elemente particulare de administrare a probei cu martori.

Cristian CURPAȘ

Astfel, conform articolului 311 alineatul 1 Cod procedură civilă, odată încuviințată proba cu martori, instanța de judecată va proceda la citarea acestora și audierea lor, iar înlocuirea unui martor deja încuviințat nu se poate face decât – “în caz de moarte, dispariție sau motive bine întemeiate, caz în care lista se va depune sub sancțiunea decăderii, în termen de 5 zile de la încuviințare” (articolul 311 alineatul 2 Cod procedură civilă). Dacă martorul, deși a fost citat, nu se înfățișează în fața instanței de judecată, instanța de judecată poate, să dispună citarea acestuia cu mandat de aducere, iar în cauze care sunt urgente martorul să fie adus cu mandat de aducere chiar la primul termen de judecată (articolul 313 alineatul 1 și alineatul 2 Cod procedură civilă). Trebuie evidențiat faptul că nu oricine poate să aibe calitatea de martor în cadrul unui proces civil, astfel, conform articolului 315 alineatul 1 punctele 1 până la 5 din cadrul Codului de procedură civilă, nu pot să fie ascultați ca și martori: rudele și afinii până la gradul al treilea inclusiv; soțul, fostul soț, logodnicul ori concubinul; cei aflați în dușmănie sau în legături de interese cu vreuna dintre părți; persoanele puse sub interdicție judecătorească; cei condamnați pentru mărturie mincinoasă. Deși, această interdicție stabilită de către legiuitor este una imperativă, tot legiuitorul evidențiază faptul că, părțile din cadrul unui litigiu pot să convină, în mod expres ori tacit ca martorii care sunt: rudele și afinii până la gradul al treilea inclusiv; soțul, fostul soț, logodnicul ori concubinul; cei aflați în dușmănie sau în legături de interese cu vreuna dintre părți să fie audiați. Cu toate acestea, articolul 316 Cod procedură civilă instituie o regulă imperativă de la care nici măcar părțile nu pot să deroge, mai precis – “În procesele privitoare la filiație, divorț și alte raporturi de familie se vor putea asculta rudele și afinii prevăzuți la art. 315, în afară de descendenți”. Ținem să evidențiem faptul că există și persoane care prin raportare la calitățile deținute, sunt scutiți de la obligația de a depune mărturie, iar printre aceștia legiuitorul la articolul 317 Cod procedură civilă amintește: slujitorii cultelor, medicii, farmaciștii, avocații, notarii publici, executorii judecătorești, mediatorii, moașele și asistenții medicali și orice alți profesioniști cărora legea le impune să păstreze secretul de serviciu sau secretul profesional cu privire la faptele de care au luat cunoștință în cadrul serviciului ori în exercitarea profesiei lor.

■ Avocat Cristian Florian CURPAȘ

Conferința de lansare a unui proiect interregional

„Safe Border, Safer Life”

La Instituția Prefectului Județului Bihor a avut loc, vineri, conferința de lansare a proiectului ROHU 183 „Safe Border, Safer Life”. Obiectivul proiectului este crearea unui cadru de cooperare inter-instituțională transfrontalieră în zona Bihor – Hajdu Bihar pentru un mai bun management integrat al migrației.

Proiectul este implementat prin programul Interreg VA România-Ungaria și este finanțat de Uniunea Europeană, prin Fondul European de Dezvoltare Regională, completat de co-finanțarea națională a celor două state membre participante la program. Programul este destinat finanțării unor proiecte comune româno-ma-

ghiare, care abordează nevoi identificate pe ambele părți ale graniței și care necesită o abordare comună, precum și soluții inovative, contribuind astfel la dezvoltarea sustenabilă a zonei eligibile. Obiectivele proiectului sunt dezvoltarea unui cadru de cooperare inter-instituțională transfrontalieră în zona Bihor-Hajdu Bihar pentru îmbunătățirea managementului integrat al migrației, elaborarea unei diagnoze privind migrația și intensificarea acțiunilor de informare adresate persoanelor afectate de migrație. Un număr de aproximativ 150 de polițiști români și maghiari vor avea posibilitatea de a se instrui și a face schimb de bune practici în domeniul managementului migrației, beneficiind de echipamente

achiziționate și infrastructură de antrenament/instruire reabilitate în cadrul proiectului. Se vor distribui populației peste 5.000 de pliante cu recomandări pentru evitarea situațiilor de risc ca urmare a migrației populației și se va elabora un studiu privind impactul migrației asupra regiunii transfrontaliere Bihor-Hajdu Bihar. Totodată, se va constitui un info-point privind migrația, care, prin intermediul unui website și organizarea de evenimente periodice, va asigura continuarea monitorizării fenomenului în zonă. Bugetul proiectului este de 287.904,85 EUR și durata de implementare este de 18 luni, în perioada decembrie 2018-mai 2020. Partenerii proiectului sunt Instituția Prefectului județului

Bihor, Căpitănia de Poliție a județului Hajdu Bihar, Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Oradea și Inspectoratul de Poliție Județean Bihor. Programul este o continuare a programelor de cooperare transfrontalieră implementate în regiune și dispune de un buget total de aproximativ 232 milioane euro, din care, 189 milioane de euro, reprezintă finanțarea nerambursabilă din Fondul European de Dezvoltare Regională. Zona eligibilă a programului cuprinde județele Arad, Bihor, Satu Mare și Timiș pe partea română a graniței și, respectiv, județele Békés, Csongrád, Hajdu-Bihar și Szabolcs-Szatmár-Bereg, pe partea ungară a acesteia. ■